

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՆԻ

« Գաղափարաբանական իշխան ետարանները : — Ալլահըն Թէնպիլիկերի : — Ալլահըն Բէլամը : — Քիթապը շէրիֆտէ զիքր օլունան իւշ ինթիպահար : — Մանիսատան պիր եօլնուլուգ : — Քրիսթիանական զոհոսրու : — « Տէսթիլեր իշխան փարա լազըմ տըր : » — Տիւնեանըն պէօլիք չանլարը : — Տիարպէրիք : — Գուրպաղա : — Ձինլիկերի զարպը մէսէլլէրի : — Հանին չօպանը Պտ. Փանոսուն վէֆամը : — Փօլիթի-գա հապատիսի : — Իլան :

« ԳԱՊԱՀԱԹԼԱՐԸՄԸ ԻՅԻՆ ԵԱՐԱՆԱՆՏԸ »

« ԳԱՊԱՀԱԹԼԱՐԸՄԸ իշխան ետարանները : » Քէնտի գաղափարաբան իշխան տէյիլ, իլլա չէնս գաղափարաբան իշխան Թիստուս տաի պիր ինսան օլապըտը, վէ ետլընը պիր տէֆա պիլէ խաթա էթմիշ օլապըտը, ծնուն հազգընտա պէօլլէ սէօլլէմէյէ հաճէթ գաղմագըտը : Լաքին Քրիստոս չէնս կիւնահարըմըն սէպէպիւնտէն էօլտիլ :

ԱԼԼԱՀԸՆ ԹԷՆՊԻՀԼԷՐԻ

Օն թէնպիլիկեր պաղէն օն շէրիաթ տէյիլ տալիս զիքր օլունուլար իսէ տէ, մէզըիւր թէնպիլիկեր ետլընը պիր շէրիաթ, Ալլահըն շէրիաթը տըր : Օն թէնպիլիկերին պիր պէնտիլի պիլէ պօղտուղուն հալտէ, Ալլահըն շէրիաթընը պօղտուլ օլունուլուն : Փարզ էտէլլիմ քի պիր զէնճիլ իլէ տուլարտան ասըմընըմ. պու զէնճիլին պիր հալգասը պիլէ գօփտա, եէրէ տիւշէրիմ :

ԱԼԼԱՀԸՆ ՔԷԼԱՄԸ

Անտընտան քէօր տօղան պիր չօճուգ, պիր ալ պէօլիւտիւքտէն սօնկըա ճէրրահար մարիֆէթի իլէ աղար աղար կէօրմէյէ պաշլատը : Պիր կիւն անասը պու չօճուղու գալիուտան տիշարը չըգարըպ կէօղիւնիւն պաղընը

չէօղտիւլիւնտէ, չօճուգ իլք տէֆա օլարադ եէրի վէ կէօլիւ կէօրիւնճէ, « Ա՛հ, վալիտէ, տիւնեատա պէօլլէ կիւղէլ շէյլէր օլտուղունու էվվէլ պանա նիշիւն խապէր վէրմէտին » տէտի իսէ, անասը աղլայարադ, « Է՛յ օղլում, պուշլարը սանա սէօլլէրիտիմ, տմմա կէօրմէլտէն աննայամաղըն տէյիլ սէօլլէմէտիմ » տէտի : Քիթապը շէրիֆ հազգընտա տալիս պէօլլէ տիր : Ճան կէօղիւ աշըմամը օլուն տաէմ Ալլահըն քէլամընը լայըզըլա աննայամաղ :

ՔԻԹԱՊԸ ՇԷՐԻՖՏԷ ՁԻՔՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ԻՅ ԻՆԹԻՊԱՀԼԱՐ

(Պիր Ամէրիգա զաղէթասը Քիթապը շէրիֆտէ զիքր օլունան րուհանի ինթիպահար իւղէրինէ աթիտէրի պէնտի նէշը էթմիշ տիր : Ամէրիգանըն ինճիլի քիլիսէլէրի շիմտի պու խուսուտա զայէթլէ միւթէտսիր օլտուղլարընտան, չօգ շէհիլլէրտէ հէմ գասաղաղարտա գուլվէթլի ինթիպահար զուհուրա կէլմէքտէ տիր : Քեաշըի Թիւրքիստա տալիս չօգ տաէմէր ույանարադ քէնտիլլէրին րուհանի իսէլասը հազգընտա տիւշիւնէ իտիլէր)

Քիթապը շէրիֆտէ զիքր օլունան իլք ինթիպահ Յուլիս փատիշահըն վաղթընտա օլտու : Պու ինթիպահ Դ Փատ. ԻԲ. ԻԳ. պապլարտա նաղլ օլունմուշ տուր :

Հէյքէլլին շիւքիւհ ու շէրէֆի զէվալպուլմուշ, վէ ծնուն հալլուլլէրինին հիւրմէթի Բահաղա օլուն իպատէթ իլէ նաղղ օլունմուշ իտի : Մուգատտէս մահալէ տիտ օլուն աթիդ միւպարէք թէղեիւնթ գալարըրըպ, օնլարըն եէրինէ Բահաղըն գալարը վէ

թաղըմլարը գօնուլմուշ իտիլէր : Հէյքէլաէ Բահաղա, կիւնէշէ, այա վէ երլարըլարա իպատէթ սունուլուպ, Եէհուլայա տիտ օլուն ասըլ իպատէթ օրատան տիշարը պրաղըմը, հաթթա Քիթապը շէրիֆ ահա անտըղընտա գափալը գալընը իտի : Փատիշահ, խալապ վէ մէթրուք պիր հալտէ գալըլ օլուն հէյքէլի թամիր էթմէյէ պաշլատը : Իշիլէր հէյքէլի թէրմիմ էյլէտիլլէրի սըրտա, չօղտան ունուտուլմուշ օլուն Քիթապը շէրիֆին պիր նուսիսէսինի պուլտուլար : Պաշքեահին օնու փատիշահըն քեաթ իպիւնէ վէրտի, քէաթիպ տալիս փատիշահա կէթիլիպ, Յուլիս փատիշահըն հուղուրունտա եիւքսէք սէս իլէ օգուտուլ :

Քիթապը շէրիֆ, թէֆսիր օլունմաղտան պիլէ, փատիշահըն զամիրինի վէ խալիֆընը ույանարաղլիտի : Փատիշահ պիր միւֆէսսիր չաղըրթտը. միւֆէսսիր կէլլէրէք օնուն քեաթիլի սիւալլէրինէ ճէվապ վէրտի : Փաղաթ աճալիլ շունտա տըր քի, օլ վաղըթ Ալլահըն քէլամընը փատիշահա վէ միլլէթէ թէֆսիր էթմէք իշխան թալին գըլընան քիմսէ պիր գարը իտի : Թէֆսիր էտէն պու գարը փաթիլէրէսթ Եէհուաթիսան իւղէրինէ Ալլահըն զաղապընըն հէման կէլէճէյինի պէյան էթտի : Փատիշահ պուլուն իւղէրինէ միլլէթճէ իսլահաթա թէշէպպիւս, միլլէթ տալիս օնա մուլաֆֆաղաթ էթտի : Փուլ վէրէսթիլք թաղըմլարընը քեաթիլի ետղըլար, փուլ քեահինլլէրինէ քէնտի ֆասըգ այլիլլէրինի իճրա էթմէյէ ալթըր րուլսաթ վէրիլմէտի, փուլլար տթէյէ ալթըլապ քիւլէ թահվիլ օլունտուլար, փուլլարա թաղաթիս օլունմուշ օրմանլար, եիւքսէք մահալլէր վէ մէզպահար երզըլապ թալիլապ օ-

լուսնառարար: Պատէհու Րապալըն պէօ-
յիւք պայրամը, պասէք, հաքիմէրին
վազթընտան, եէտի տէհրտէն պէրու
միսի կէօրիւլմէմիշ սուրէթտէ սէ-
վինճիէ իճրա օլունտու:

Իքինճի ինթիպահ Եզրաս վէ Նէե-
մի վազթընտա օլտու: Պու ինթիպահ
Նէեմինին Ը. պապընտա նազլ օլուն-
մուշ տուր: Եէհուտի միլէթի Բա-
բելոնա Էսիր կէօթիւրիւլիւպ, թէք-
միլ պիր սիլիլէ օրատա սողարագ,
օրատա վէֆաթ էթմիշ իտի: Պատէ-
հու Ալլահ Նէհուտի միլէթիին Էսա-
րէթտէն դուրթարպ, Նէեմի վէ Եզ-
րաս Ալլահն դաւմինը մուգատտէս
չէհրէ կէթիրտիլէր: Շէհրին դափու-
սու ճիւլարընտա օլան աչք մէյտան-
լարտան պիրինտէ պիր մէճիս օլուպ,
օրատա մախսուս եափըլմըշ պիր ա-
ղաճ մէնսէր գօնուլտու: Ճէմաթ
ղայէթ չօգ. օլտուղունտան պիր ուճ-
տան տիկէր ուճա գատար պիր առէ-
մին սէսի իշիտիլէմէղ իտի, պու սէ-
պէպտէն Եզրաս ճիւլմէսինտէն եիւք-
սէքտէ տուրուր իտի, օնուն սէօղլէ-
րինի վէ շէրիաթը ճէմաթա աննաթ-
մագ. իշին էթրաֆընտա տախի պաշ-
գալարը տուրուր օնա եարտըմ էտէր
խտիլէր: Քիթապը շէրիֆ մէյտանա
կէթիրիլտիքտէ, էվիլէա օնուն իւզէ-
րինէ Ալլահն պէրէքէթիին տիլէտի-
լէր: Պատէհու Եզրաս վէ օնա եարտըմ
էտէրլէր Քիթապը շէրիֆի օգուլարագ
ճէմաթա թէֆսիր էթտիլէր: Ճէ-
մաթա վաղ էթմէտիլէր, անճագ
«Ալլահն թէվրաթընտան այան օգու-
տուլար, վէ օգուտուղունտա մանա-
սընը վէրիպ աննաթաթըլար:» Քիթապը
շէրիֆ իքի եիւզ սէնէ մուգատտէմ,
իւք ինթիպահ վազթընտա իճրա էթ-
միշ օլտուղու մախսուս թէհսիրի պու
տէֆատա էթտի: «Ձիրա ճիւլմէ գաւմ
թէվրաթըն սէօղլէրինի իշիտիլ իքէն
աղլար իտիլէր:» Քիթապը շէրիֆ օն-
լարա կիւնահլարընը վէ պուլունտուղ-
լարը հալին թէհլիքէսինի կէօթէ-
րիպ, չօգտան պէրու ուլումագտա օ-
լան դամիրլէրինի ուլանաթըրա:

Իւշինճիլ ինթիպահ Պէնտէկոստէ
կիւնիւնտէ զուհուրա կէլէն ինթիպահ
տըր: Պու ինթիպահ Ամալի բուսուլ

քիթապընըն Բ. պապընտա նազլ օ-
լունմուշ տուր: Պու ինթիպահտան
էվիլէ ուղուն վազթը, օն կիւն միւ-
թէմաթաթիլէն, մէճիս օլտու: Պու
մէճիսին մագսէտի Բուհ էլ գուստուն
վատ օլունմուշ օլան պախշիշի իշին
տուա էթմէք իտի: Բուհ էլ գուստ
քիլիսէ իւզէրինէ տէօթիւլտիքտէ,
ուսումի վաղ պաշլատը: Օլ վազթը
վէրիլէն վաղլարտան պիրիսի հալա
մէվճուտ տուր: Պու վաղ ուղուն օլ-
մայըպ, նըսֆընտան զիյատէսի Յուսիս
վէ Նէեմի վազթըլարընտա զուհուրա
կէլէն ինթիպահլարա վաթիթա օլան
Քիթապը շէրիֆտէն ալընմըշ սէօղլէր
տիր: Վաղ տէյիլ իլլա Ալլահն քէլա-
մը տինլէյէնլէրին գալպինի թահրիք
էյլէտի: Տինլէյէնլէր, «Նէ էյլէյէլիմ»
տէյիլ չաղընչմաղա պաշլայտա դա-
տար Պետրոս օնլարա կիւնահլարըն իւ-
զէրինէ վաղ վէրմէքտէն տուր օլմա-
տը, վէ օլ վազթը հէր շէյէ գատիր
օլան խէլաթեարը օնլարա կէօթ-
թէրա:

Պու իւշ ինթիպահլարտան պիր գաշ
միւհիմմ տէրսլէր ալապիլիլիլ: Պուն-
լար սէսիլ ֆագաթ գուլվէթիլի հա-
րէքէթլէր իտիլէր: Յուսիսնըն, փութ-
լարը վէ փութիլէրէսթիլիլ տաիր օ-
լան գալլարը վէ օրմանլարը դըրըպ
եագաթընտա շիւպհէսիլ պիր հա-
րէքէթ վար իտի: Քէլալիք պիւթիւն
Երուսաղէմ սու գափուսու եանընա
թօփլանըպ, օնիքի վաիլլէրտէն շէ-
րիաթը իշիթտիլլէրինտէ, էլպէթ-
թէ պիր հարէքէթ վար իտի: Հէմ
տէ 3,000 քիշի Եէհուտի մէղհէ-
պինի թէրք էտիպ, Քրիսթիյանլըղը
գապուլ էթտիլլէրինտէ միւճէրէտ
պիր հարէքէթ վար իտի: Ֆագաթ
պէօյլէ պիր հարէքէթ հուսուլա կէ-
թիլմէք իշին քիմսէ թարաֆընտան
ղայրէթ օլունմատը: Յուսիս վէ օ-
նուն բէֆիլլէրի սատէճէ Քիթապը
շէրիֆի ճէմաթա օգուլուպ թէֆ-
սիր էթտի, վէ ճէմաթըն եիւզլէրի
եէրէ էյիլիպ աղլամաղա պաշլատըգ-
լարընտա օնլարըն շէտիս հիսսիյա-
թընը թէսքին էթտի: Պետրոս թէ-
հսիրիլ սէօղլէր վէ ֆատիհ իսթիլլահ-
լար իլէ օնլարըն խայալընը, շէֆգա-

թընը եախօտ խալիֆընը թահրիգ էթ-
մէյէ չաղըմատը. անճագ քէնտիլէ-
րինէ վատ օլունտան Մէսիայը, միւն-
թաղիր օլտուղլարը վատիշահը, դաթլ
էթտիլլէրինի Քիթապը շէրիֆտէն
օնլարա կէօթէրա:

Քիթապը շէրիֆին թէհսիրաթը է-
լէ օլան ինթիպահլար իշիթ պունլար
խտիլէր: Յուսիսնըն խարապ օլմուշ
հէյքէլին հալլունտա պէօյիւք
վէ քիւշիւք հուղուրունտա օգուտու-
ղու Քիթապը շէրիֆ իտի: Եզրասըն
սու գափուսու եանընտա ճէմաթա
թէֆսիր էթտիլ Քիթապը շէրիֆ ի-
տի: Պետրոսուն Երուսաղէմ սօգագ-
լարընտա վաղ վէրալիլ վազթը սէօյ-
լէտիլիլ սէօղլէրին էքսէրիսի Քիթա-
պը շէրիֆտէն իտիլէր: Քէլալիք իս-
լահաթը տինլիլ խուսուսունտա Լու-
տերին էլինտէ պուլունտան դըլըճ վէ
օգ Քիթապը շէրիֆ իտի: Մր. Մու-
տի տախի Քիթապը շէրիֆի քէնտի-
սինէ վաթիթա իթթիլաղ էթտիլիլ ի-
շին, հէր նէ գատար ֆէսահաթա
փէք իլէրիտէ տէյիլ իտէ տէ, եինէ
պու կիպի պէօյիւք իշիլ իճրա էթ-
մէյէ մուգթէտիր օլույօր:

Պու հարէքէթլէր պիգայտըգտան
թէվպէյէ, թէվպէտէն իսլահաթա,
թէվպէտէն վէ իսլահաթտան տա ի-
մանտա օլան սէվինճ վէ բահաթա
տօղրու հարէքէթլէր տիր: Յուսիս-
նըն իլը իշի քէնտիլին հիսս էթմիշ
օլտուղու կիպի, ճէմաթա տախի
քէնտի կիւնահլարընը հիսս էթտիր-
մէք օլտու: Եզրասըն վաղընըն իլը
սէմէրէսի ճէմաթըն կէօղ կաշլարը-
նը ազըթմասը օլտու: Պետրոսուն
վաղընը իշիտէլլէրին գալպլէրի էղիլ-
տի: Քէնտիլին խաթա զանն էթ-
մէյէն պիր քիմսէյէ իլաճ վէրմէք աղ
ֆաիտէ էթտիլի կիպի, քէնտիլլէրինի
կիւնահլարընը իմնըմայանլարա պիր
խէլաթեար կէօթէրմէք տախի չօգ
ֆաիտէ էթմէղ:

Սահիհ բուհանի ինթիպահ սէսիլ
ֆագաթ գուլվէթիլի պիր խքեթաթ-
տան հասըլ օլուր. վաթիթասը Քի-
թապը շէրիֆին թէֆսիր ու թալիմի,
վէ մէրամը թէվպէ տիր:

ՄԱՆԻՍԱՏԱՆ ՊԻՐ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԳ

Աւետարեւրին 45 ինձի նուաճութեամբս
պէյան օլունտուղունա կէօրէ, Մր. Պօէն
նամ Ամէրիգալը վաղ իւն Մանիսա տա-
րէսինի կէզմէք իչին սեպտ. 22 տէ Մա-
նիսա շէհրինտէն հարէքթէ Եթտիք: Ին-
ձիւ շէրիֆին ինթիշարը վէ Գրիսթիյան-
լըղըն իւնթէմէսի զըմիւրնտա մէքթէպլէր
քիւշատընա զայրէթ օլունտուղունտան,
Թիւրքիանըն պու թարաֆը Եիւղ իւթիւ-
նէ պրազըմըն տըր: Ճէհալթ Գարանլը-
ղը պու տարիշին ուֆուգուեալ էօյլէ
գափամըն տըր քի, էհալի ինձիւն իհեա
էտիձի շափընըն թէհսիւրինտէն սայքի
պիւսպիւթիւն մահրուժ գալմըն տըր:

Պու տարիշին վիւսաթը հագգընտա
մալիւմաթ վէրմէք մագսէտի իւն հուտու-
տունու զըստաճա պէյան էտէլիմ: Հու-
տուտ, շարգտան Գօնիա, շէմալտէն Ա-
տալիա, զարպտան Իզմիր վէ ճէնուպտան
Պէրզամա իսէ տէ, տարիշ Իզմիր վէ Գօ-
նիա վիւսյէթլէր իւն Պրուսա վիւսյէթի-
նին պիր զըսմըն տալի հալի տիր:

Պիլիմ զիյարէթ էյլէտիլիմիզ մահալլէր
Ալաշէհիր, Գուլա, Ենիշէհիր, Ուշագ,
Գարահիսար, Ագշէհիր, Գօնիա, Սիւլէ,
Իսփարթա, Պուլտուր, Տէնիզլի, Նազիլ-
լի, Այաղն, Թիւրէ, Էօտէմիլ, Պայնտըր,
Իզմիր վէ Մանիսա տըր: Իշպու մահալլէր
հագգընտա այրը այրը մալիւմաթ վէր-
մէքիլի օլ գատար միւնասիպ սայմադը-
ղմըք էճիլտէն միւշահատէ էյլէտիլիմիզ
տիգգօթա շայան էյլէրի ումուլէն պէ-
յան էտէրիզ:

Իշպու տարիշի սէյահաթ էյլէմէքտէ
չօք կիւճիւք վար: Թիւրքիանըն չօք մա-
հալլէրինտէ օլունտուղու կիւլի, պուրատա
տալի գաթըրընտըն նիւմադը վէ Եօլ-
լարըն պօլուգ օլմադը Եօլնուլարը տալիմ
մագսէտի մէնդիլտէն կէրի պրագմագտա
տըր: Ալէլ խուսուս շէհրիւրին Եէքտի-
կէրինտէն ուղագ օլմադը խալը մէսարիֆ
վէ վագթա միւլթաճ օլունտուղունտան,
վագթըմըղըն պէյիւք գըսմըն Եօլնու-
լուգ էտէրէք կէշիւրիք: Նիշէ մահալլէրի
զիյարէթ էթմէքիլի տէ Եաղմուրարըն
քէսրէթի սէպլէպիւնտէն վագթըն ալիէրէ
պրագմագտա մէսուր օլունտուղ:

Էյլէր, պիլիմ ճիհէթի իւն, Անտաօլու-
նուն իշէրիսինտէ պուլունտան մահալլէրին
Էյլէրինտէն չօք Փարզը տըր: Տամը պիր
Էյլ պիլէ կէօրմէտիք: Ավլուլ Էյլէր
տէ ազ տըր: Չօղունուն գալիուսուն-
տան տէր ագապ օթուրուլան օտայա կի-
րիւր: Գուլա վէ Ուշագտա կիւղէլ խա-
լըլար տօղունուր, չօք տա փալամուտ
ալագուլթաք օլունտուր: Գարահիսար, Ագշէ-
հիր, Գօնիա վէ Իսփարթա թարաֆիւ-
րընտան իսէ աֆիօն վէ պուլտայ չըգար:

Այաղն վէ հիմնիւր շէհրիւրտէ գէյթին
Եաղը, ինձիւր կիւլի գուրու մէյլէր,
փէմպէ վէ սուսամ ալագուլթաք չօք օ-
լունտուր: Ալագուլթաքըն տուրիւն օլուն-
տունտան, կէզտիլիմիզ վագթըն չօք ու-
ճուղընգ իտի:

Տիգգաթըմըղըն ճէլլ էտէն շու խուսու-
սու տա իֆատէ էթմէք իսթէրիմ: Պիր
Գապապայա, պիր շէհրէ պիլէ Եաղըն կէ-
տիլիմիզտէ, կէօղիւմիւղէ կէօրիւնէն իք
պիւնա Եա պիր ճամի Եա տա պիր քիլիս
պիւնաք Եալուտ շան գուլէսի իտի: « Գի-
լիսէ պիւնաք չօք կիւղէլ վէ պէյիւք
տիւր » տէտիլիմիզտէ, « Հայ, հայ, քի-
լիսէնին պէյիւք օլմադը ինտանըն տուլ-
ղունտունու արթըրը, վէ գալիլիսէ սէֆա
պաղըլար » տէյիւ ճէվապ վէրիւր իտի:
Լաքին մէքթէպլէրին փէրուշանիյէթին-
տէն պահա էտիպ, « Նիշին մէքթէպլէ-
րինիզ պէյիւք վիւրան կիւլի տիր: պիր ա-
լիմ խօճա նիշին կէթիւրթմէյօրսունուղ »
տէյիւ սիւսալ էթտիլիմիզտէ, « Ահ, տէմէ,
պիւղ պուլունտա տիւլինմէյօրսունուղ: տիւ-
շինիւյօրսուղ, սալիա չօք Փուգարայըղ »
ճէվապըն տըր Եաղը:

Իսփարթա 800 Բում էյլ իւն, 480 ի
միւթէճապիւղ շայրտի օլունտա պիր տէ մէք-
թէպ վար իսէ տէ, Եաղընը պիր խօճա
վար: Չափալը խօճա չօճուղարա, « Սուս
օլունտ, սէսինիլի քէսին » տէմէքտէն վա-
գըթ պուլամագ քի պիր շէյ էյրէտէպիւ-
սին: Պուրատա քիլիսէ պիւնալէրինտէն քէս-
րէթի տալի գիքրէ շայան տըր: Հէր պի-
րինին այրը այրը միւսայէն կիւնիւ օլուն
60 ը միւթէճապիւղ քիլիսէ վար: Տէվլէթ
վէրիլէրինի վէրմէյէ կիւճ իւն միւլթէ-
տիր պուլունտան պիր մահալլէր Էհալիսի
խալը մէսարիֆլէ պիր քիլիսէ պիւնասընըն
ինշաքընա թէշէպիւլիս էթմիւղէր, վէ շիւ-
տի 70,000 զուրուշ Փարիլի պօրճ իւն պիր
կիւղէլ քիլիսէ պիւնալարը վար իսէ տէ,
Եաղըք քի իսպաթէթ վագթընտա փա-
փաղարտան մատա անճագ իքի Եա իւշ
քիլի պուլունտույօր:

Պունարը գիքր էյլէմէքտէն միւրատը-
մըղ Իսփարթալարա պիր հագարէթ էթ-
մէք տէյիւ, անճագ մէքթէպլէրին գըլ-
լէթինի վէ քիլիսէ պիւնալարընըն քէսրէ-
թինի պէյան էթմէք իչին սէյլէտիք:
Հաթթա պիլլէրէ կէօթէրիլ իտիքլէրի
իլթիֆաթտան տօլալը օնարտան մէմուն
պուլունտուղունտուղըն պիւլթիւրիք:

Պու թարաֆլարտա միլլէթ մէքթէպլէ-
րի զայէթ փէրուշան տըր: Պունուն տա
սէպլէպի սիւսալ օլունտուղտա, « Մէքթէպ
իչի զայլէլ օլունտուղունտան, միլլէթ էլի
իւն իւնթի կէլմէզ: Սու, թէրաղիսինտէն
Եօղարը չըգամադըղը կիւլի, միլլէթէ ալտ
օլունտան մէքթէպլէր տէ պունտան զիյատէ

օլամագ », տէրլէր, Հէր Նէ հալ իսէ, շիւ-
տի փէյաթիլիյ զուրուրա կէլմէքտէ օլան
շիւքթէթլէր սայէսինտէ մէքթէպլէր իւնթի
իւնթի կիլթմէքտէ օլունտուղունտան, շախ-
լարա վէ շիւքթէթլէրէ ալտ օլան մէքթէպ-
լէրի մէտհ ու սէնա իւն զիւր էտէրիզ:

Պու թարաֆտա Գրիսթիյանլարըն լի-
սանլարը ումումէն Թիւրքէ տիր: Էրմէ-
նիլէրտէն զիյատէ Բումար մէքթէպլէրէ
էհէմիլիէթ վէրմէքտէ, թէրպիլիլի վէ էհ-
լիլիլի զէվաթըն թայինինի էլլէմ կէօր-
մէքտէ, իւլում ու Փիւնունուն թահսիլին-
տէն մատա, լիսանը Եունանիլի էյի էյ-
րէթմէքտէ, շէհրիւրտէ, գապապալարտա
պիլէ, մալսուս գըղար իչին պիր Եա իքի
մէքթէպ աչըպ Եունանիսթանտան մուալ-
լիլիլի կէթիւրթմէքտէ օլունտուղարընտան,
պէշ օն սէնտէն Բումար քէնտի լիսան-
լարընը քեամիլէն թահսիլ էտէրլէր տէյիւ
մէմուլ օլունտուր:

« Թարաֆըն գապապլարտա պալէն »

Էթրաֆը շիթ իւն մուհատէրէ օլունտուղ
պաղէշէպանլարա թէսիլ օլունտան պաղէշ-
նին տէյիւ, իւլա սիւրիւլմէմիլ վէ Եիւղ
իւթիւնէ պրագըմըն պու թարաֆըն
գապապլարտան, սուլագ տէրլէրտէ օլան-
լարա տէյիւ, իւլա գուրագ մահալլէրտէ
պիլթիւ կիւնէշին հէրարէթինտէն հալա-
նըն Եաղմուրարընա հասրէթ շէքէն է-
պտի գապապլարա խայալընըղըն տիւր-
պիլի իւն պիր քէրէն Նաղար էյլէյին:
Չիյարէթ էյլէտիլիմիզ մահալլէրտէ օլան
Ինձիլի տօսթլարըմըղ, հէր Նէ գատար
ազ իսէլէր տէ, հէր պիրի էհալի արասըն-
տա պահար սընտա օթլար իւլէրինտէ
կիւնէշին փէրթէվէրինտէն էլմա կիւլի
փարլայան չիյ տամլարընա պէնդը:
Պունարըն տէր ագապ Եանըմըղա կէլիպ,
քէնտիլէրինտէ պիր վաղ Եալուտ պիր քի-
թապը կէօնտէրիլմէսի հագգընտա էթ-
տիքլէրի նիյաղլարը թարիֆ էտէմէք:

Սէվիլիւ գարնտալար, պիւղ ինանը-
րըք քի Ալան հէմ պու զուլմէթին էսա-
րէթինտէ օլան միլլէթլէրի թալիլիլի է-
տէմէք տիր, լաքին սիւհիսապ թալանթ-
լարա մալիք օլանլարտան հիշ պիր շէյ իս-
թէնմէք մի: Էֆէնտիլիլի, « Պիլինին սա-
հիլիլի նիյազ էյլէյին » տէյիւ պուլու-
րույօր: Իլթէ պիլիլի իչին աղարմըղ պիր
թարալ « Եա Բապալ, իլթէ պէն, պէնի
կէօնտէր » տէյիւ ճէսարէթ էտէրէք իշ-
պու խըղմէթի մուգատտէսէյի էօրիւն-
տէն իւթիւն թուլտան, հէր կէօնէ կիւճ-
լիլիլի գարըն տուրարագ խէլաքըն փատի-
շալըղըն թէսպիլթ էթմէյէ մուլթէտիր
պուլունտան քիմիլէր չըգարըն տէյիւ էլի-
միլլէրէն կէլիլի էթմէյէ պօրճլու տէյիլլէ
միլլիլի:

ՍԱՐԳԻՍ Ա. ՊՅՍԱՆԱՆ

Մանիսա 15 դեկտ. 1875

ՔՐԻՍՏՈՒՅԱՆԼՂՂՆ ՁՈՒՀՈՒՐՈՒ
(Աւետարանի 1ին հիմնական տեղում)

2.

Հէր պէր քեր Եւանգելիս պէր Գետէ

Քրիստոսի յանձնը զուհուրուս տա-
լիր օրան մէսէլէ վազա թէվարիսճէ
միւհիմմ վէ տիգդաթ իւզրէ թէֆ-
թիշ օլունմաղա շայան իսէ տէ, խու-
սուսա շիմտիքի վաղըթ իչիւն զիյա-
տէսիլէ միւհիմմ տիր : Քրիստոսի յան-
ձնը կէզէն ասիւրէրտէ աղիմ պիր
գուվէթ, վէ միլէլի միւթէնէվիլիէ-
նին մամուրիլէթ վէ մէտէնիլէթ
քէսպ էթմէսինէ սէպէպ օլմասը
պիր թարաֆա տուրսուն, վաղըթ
հաղըրն մէտէնիլէթի տալի քէնտի
էֆքեարը ալիլէսինի վէ ինսանիլէթ
մէպալէրինի հալա պիր մէնպատան
կիպի Քրիստոսի յանձնը տան ալմագտա
տըր : Քրիստոսի յանձնը պինլէրճէ պին
քիմսէլէրէ տալի պու անէտէք տիւն-
եանըն ֆատիտ թէշիլիգաթընա դար-
շը գուվէթ, ճէֆալարտա թէսէլլի,
էճէլ սաաթընտա տա իւմիտ պալսշ
էտէն մէնպա տըր : Քրիստոսի յանձնը
եալընը կէզիլ թալիլէր թէվարի-
սինտէ զիւրէ շայան պիր շէյ տէյիլ
տիր : Քրիստոսի յանձնը հալա մէվճուտ
տուր, վէ էֆիլէթ վէ դապուլէ
շայան օլան պիլճիւմիլէ տէլալիլ իլէ
պէրապէր քէնտիլի պու ասըն ա-
տէմէլինէ իհզար էտէր :

Քրիստոսի յանձնը զուհուրուս եալը-
նը տիգդաթը ումուսիլէ տէյիլ,
տիգդաթը մախտուսէյէ, եանի հէր
պիր ֆէրտ թարաֆընտան թէֆթիշ
վէ թէֆահիլիս օլունմաղա շայան
պիր մէսէլէ տիր, չիւնքի տինի Մէ-
սիհիլինէ սասը օլան ինճիլին քէլա-
մը միլլէթէրէ տէյիլ, իլլա ֆէրալէ-
րէ խիթապէն իրատ պուլլուլմուշ
տուր : Տինի Մէսիհիլին մագսէտը
ալիսի հէր ատէմի կիւնահըն ֆէսա-
տը վէ Ալլահըն հիւքմիլ աղապըն-
տան գուրթարմագ օլտուլունտան,
ինսան զըսմընըն զուհուրուս իլէ հէր
պիր ֆէրտիլ վաճիպէի զիւմէթի վէ
դաալէրինի, եանի էճէլալէն սոնկրաքի
ահվալինի, ճանըն էօլմէլ օլտուլուն-
տու, վէ հէր ատէմին ախրէթտէ եա

սաաթէթի էպէտիլէ եա տալի սէ-
ֆալէթի պինհիլայէյէ միւսթահագդ
օլաճաղըն պէյան էտէր : Հիւքմիլ
աղապըն էպէտիլէ քէնտիլիլ զիւ-
դայէ էտէրէք սաաթէթի էպէտիլէ-
յէ նալ օլմամըլըն եօլունու տալի
Հագդ թարաֆընտան պիր սէտա կի-
պի պաղըրաղա պիլէ խապէր վէ-
րիր : Պու խապէրէ նաղարէն, Քրիս-
տոս կիւնահընալըն պիլիլիլ վէ
քէնտիլի խէլապէրալը, հէմ տէ քէն-
տինէ կէլէնիլէրին ճիւմէսինի տալի-
մա գապուլ էթմէյէ դաալիլ խէլա-
պէրալը տըր, ծնտան պաղապընէն է-
լի իլէ տէ կիւնահտան խէլա օլմագ
միւհալ գապիլիլտէն տիր :

Պէյլէ օլտուլուն հալտէ չիւպհէ
եօգ տուր իլի, էյէր Քրիստոս ֆիլ
հաղիգա իսնուլլահ վէ մին թարաֆ
Ուլլահ կէճնտէրիլիլ խէլապէրալը
իսէ, պունու պիլմէք հէր ատէմ ի-
չիւն փէք իլլիլալը պիր շէյ տիր :
Էյէր տինի Մէսիհի հաղիգաթ Ալ-
լահտան իսէ, ծնտան պու զուհու-
րինտէն չիւպհէլէնմէք պիլիլիլ իչիւն
թէշիլիլէր տիր, չիւնքի պու տինին
պա իլլահը իլլահի վէրիլիլ օլան
թալիլմաթընը լէտա էթմէք էպէտի
հէլալը միւհիլ օլուր :

Էյլէ իսէ Քրիստոսի յանձնը Ալլահ-
տան զուհուր էթմիլ պիր տին օ-
լուպ օլմամասըն մէսէլէսի հէր
ատէմ իչիւն էն միւհիմմ մէսէլէլէ-
րին պիր տիր : Աւետարեւրին ալիլ
նուսիլէրինտէ պու մէսէլէլին նաղը
հալ օլունմաղընտան պահս օլու-
նաճագ տըր :

«ՏԵՍԹԻԼԷՐ ԻԶԻԿՈՒ ՓԱՐԱ ԼԱԶԼՄ ՏԵՐ»

Քրիստոսի յանձնը պիր դարը Բապալըն
իչի իչիւն փարա իթէտիլինտէ, միւ-
րաճաթ էլլէտիլիլ դաթլարտան պի-
րի ծնա, «Պու իչիւն փարա մը իս-
թէյօրտուն. պէն, ինճիլի փարալը
վաղ էտէրսինիլ տէյիլ զանն էտէր
իսիմ. սիլ տալի, Հայաթ սուլու
փարալը փուլուլ, մէճանէն վէ-
րիլիլ, տէմէլմիլինիլ» տէյիլմէ,
դարը ծնա, «Պէլի, հայաթ սուլու
պէտիհալա տըր, լաքին սուլու թաղ-
մաղա գուլլանըլն տէսթիլէր իչիւն
փարա լաղըմ տըր» տէյիլ ճէվապ
վէրալի :

Ինճիլ միւհիլիլմէ, խէլա վազա
պէտիհալա տըր, ֆաղաթ Քիլմալը
շէրիլի վէ սալիլ լուհանի քիլթաղ-
լար վէ լէսալէլէր վէ վարաղալար
թապ ու նէշը էթտիլմէք պէտիհալա

տէյիլ տիր : Քէզալիլ խէլալըն միւ-
տէսինի վաղ էտէն չօպանլար վէ վա-
իլլէրին կէլինմէսի իչիւն, Քիլմալը
շէրիլի օգուստնլար տէյիլ չօճուգ-
լարա օգուստն էյլթմէք նիլլէթիլ-
լէ ալլան մէթմէպէլլին խաալէսի
իչիւն, փարա հէր հալտէ լաղըմ տըր :

Հէր Քրիստոսի յանձնը քիլիսէսի, Քրիս-
տոս խէլապէրալ տէյիլ ինսանը օ-
լան հէր ատէմ, կէրէք զէնկին օլ-
տուն կէրէք ֆագիլ, պու շէյլէր ի-
չիւն, Ալլահտան «նալ օլտուլուն պէ-
րէթէթէ կէօրէ» գուստէթիլմէք պիր
շէյ վէրմէյէ պօրճու տուր : Քիլիսէ-
լէրին խալահ վէ սաաթէթի հալի ի-
չիւն պու գալտէյի գապուլ վէ իճրա
էթմէք հէր Քրիստոսի յանձնը ֆարիլէ
զիլմէթի տիր : Շու տալի մալիլմ
տիր քի, Քրիստոսի յանձնը Ալլահտան
«նալ օլտուլուն պէրէթէթէ կէօ-
րէ» վէրմէպէլլէրին հալտէ, Քրիստո-
սուն, «Պիլմիլն տիւնէպա կիտիպ,
հէր մալիլաղա պէշարէթի վաղ է-
տին» թէնպիլիլին իճրա էտէմէլլէր :

ՏԻԿՆԵԱՆԸ ՊԵՅԻԻՔ ՉԱՆԼԱՐԸ

Մօգուսանըն «Չանլար փատիշահը»
թէմիլլէ օլունան պէյիլլէք չանը տիւն-
եանըն էն պէյիլլէք չանը տըր : Պու
չանըն եւրսէրիլլէ 19 այագ 3 փար-
մագ, աղըրն չէվիլէսի տալի 60
այագ վէ 9 փարմագ տըր : Պու չան
176,000 օգդա օլուպ, ծնուն սաաթ
մատէնի 60,000 լիրա դըլմէթիլնտէ
տիր : Պէյիլլէք պաղաղա, Բու-
սիա չանլարընտան սոնկրա Չինիլման
չանլարը մէշուր իսէլէր տէ, պուն-
լար կէրէք պիլիմէ վէ կէրէք սէ-
տաճա էվիլլէրիլէրտէն չօգ աղաղը
տըրլար : Փէքիլնտէ հէր պիր թանէսի
43,000 օգդա աղըրլըլընտա օլան 7
թանէ չան վար տէնիլլիլ : Պիրմանըն
Բանկուն շէշիլ փուլթիլանէսինին չա-
նը 16,000 լիրա դըլմէթիլնտէ տիր :
Լօնարանըն միլլէթ մէճիլի տալիլէ-
սի չանլարըն էն պէյիլլէք 10,000
օգդա տըր : Ինկիլթէրաաա սայքի
պու աղըրլըլընտա չօգ չանլար պուլու-
նուր : Փարիս ուլու քիլիսէսինին չանը
14,000 օգդա աղըր օլուպ, 1680 թա-
րիլիլնտէ մահալինէ գոնուլմուշտուր :
Վիլէնտա տալի 1711 թարիլիլնտէ
տէքիլլէք 14,500 օգդա աղըրլըլ-
տա պիր չան վար : Օլմիլ շէշիլնտէ
տալի սայքի մէքիլլէք չան գաաղ
աղըր պիր չան վար : Ալմանիլանըն Էր-
ֆուրթ շէշիլնտէ վէ Գանաաալըն
Մօնթրէպ շէշիլնտէ տալի չօգ պէօ-
յիլլէք չանլար վար :

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐ

Պալ թաղիր էսրի վաղրթաւ Ամիա թէսմիյէ օլունան Տիարպէրի շէհրինի կէօթէրի: Շէհրի ճէնուպա տօղրու պիր պուշուգ միւ գատար ուղադա, Մէրաին ճատտէսինաէն, իշպու թաղիրն կէօթէրալի կիպի կէօրինիւր: Թաղիրն էօնինաէ կէօրինիւր ըմադ: Տիարիս նէհրի տիր, իւթինաէրի թէմիւ թաշ քէօփրիւ տալի ըվայէթէ նադարէն էվալաէ Բօմալըլար մարիֆէթի իլէ եափըրը տըր վէ հալա հիյէթի ալիյէսի իլէ տուրուր: Սէնէնին պաղը մէվսիմինաէ պու ըմաղըն իւղէրինաէ Հալէպէ վէ Մուսուլաաէք սալար իլէ, Մուսուլաաէն աշաղա իսէ սալըի հէր մէվսիմինաէ եօղալուգ օլուր: Քէօփրիւ իլէ շէհրին արադնաա նէհրին կէշտիյի տէրէ, թուլ վէ նար վէ ինճիր վէ շէֆթալի վէ էրիք վէ ֆընաղը վէ պաշգա մէյվէ աղաճլարը իլէ միւղէյէն պիր պաղէ կիպի տիր: Իշպու կիւղէլ պաղէնին սօլ թարաֆընաա եօղարաա, խայը սէնէլէր էվիլէլ շէհրին զապիթի օլան պէյլէր մարիֆէթի իլէ եափըլը պիւթի վիրան գալմըլ օլան իւշ պապ քէօշը միսիլի էպնիյէ կէօրինիւր: Շէհրին, մէթէրիւլէրի վէ իրի թաշարաա իպարէթ գուլէլէրի օլան եիւքսէք վէ մէթին գալէ տուլարը տալի ուղադաա կէօրինիւր: Տուլար 65 սայադ գատար եիւքսէք, 15 սայադ գատար էն-

լի, թուլէն տալի իւշ միլի միւթէճալիլ օլարադ, գօյու ընէրի, վէ զալէթլէ տայանըլը իշէնմիլ թաշարաա եափըլը տըր: Թաշար պիրի պիր իւթինաէ գօնուլուպ, շիմի թաշ կիպի վէքիշմիլ պիր նէվ խարճ իլէ եափըլը տըրլար: Գալէ, պուստան 1,500 սէնէ աղաէմ Գօսթանթ նամ Բօմա իմիէրաթօրունու կիւնինաէ եափըլը տէյիւ ըվալէթ օլունուր, վէ կէօրինիւր կէօրէ 1,500 սէնէ տաշա տայանալիլ: Պիր գաշ մուհաաէրէյէ կէօյիւս վէրմիլ տիր, լաքին, նաալըքի եէնի գուլէլէրին իւթինաէ օլան քիւֆի եաղըլարաա մալիւմ տիր, էսքի Ալապլար պու գալէյի քեամիլէն թաւիր էթիլէր: Օնտէօրաինճիւ տէհրաէ Թիմուրէնիկ նամ Մօղուլ փատիշահնին էյամընաա Մօղուլար Տիարպէրի ալըպ եաղմա էթիլէր, վէ նիհայէթ 1515 տէ պիրինճի սուլթան Սիւլէյման շէհրի զապիթ էյլէտի:

Գալէ տուլարընաա եօղարը խայըլ միւնարէլէր կէօրինիւր, զիրա շէհրին իշէնաէ 30 գատար ճամի իլէ պիր չօդ տալի ուֆադ մէսճիալէր վար: Քրիսթիանըլարըն տալի 9 պապ պէօյիւք քիլիսէլէրի վար: Պուշարըն պիրիսի Փրօթէսթանթլարըն եէնի ինչա օլունա, կիւղէլ իպատէթիանէսի տիր: Պու էպնիյէտէն մաաա, շէհրաաէ 20 պապ խան, վէ սու թաղալի իշին պիր տէ ճէսիմուս պէնտի վար:

Շէհրին 60 պին գատար սէքէնէսինաէն աղալի 20 պինի, էքսէրիսի էրմէնի օլարադ, պիր գաշ մէզէպաէն Գրիսթիյան տըր:

Տիարպէրի վաղթ իլէ Ասիանըն էն միւթէպէր շէհրիլէրինաէն պիրի խի: 1750 տէ սէքէնէսի 400 պինի թէճալուգ էտէր խի աէյիւ ըվալէթ օլունուր: Հէրնէ հալ իսէ, Պաղաաա վէ Հալէպ եօղունաա սարղընթըլը վէրէն ֆիւրալէր սէպէպինաէն շէհրին թիճարէթի կիտէրէք թէնղիլ պուլաա: Պու ճիւմէ իլէ հալա Հալէպ շէհրի իլէ աղ չօդ թիճարէթ օլուր, վէ փամուգ պէլի վէ իփէքի գուլաշլար Տիարպէրիտէ, էվիլէրի գատար տէյիլ իսէ տէ, հալա իշէնիւր:

Ամէրիգա միսիօնէրէրինաէն Տր. Կրանթ Տիարպէրիլի զիյարէթ էտէն իլը միսիօնէր օլաա: Միւմալէյհ 1839 տա շէհրը մէզպուրէ կէլիպ, օլ թարիսաէ Իրան տէվէթի իլէ տէվէթի ալիյէ արադնաա օլան մուհարէպէ սէպէպինաէն աղ սօնիրա շէհրի թէրը էթմէյէ մէճալուր օլաա: Պատէհու 1848 տէ Երզրուստան կէլէն պիր Էրմէնի քիթապճը մարիֆէթիլէ շէհրի մէզպուրտէ ֆիւրուլթ օլունան Էրմէնի իւլ իպարէ մուգատէս քիթապլար վասիթաղ իլէ Ինճիլի հաղիգալմըն թօխու մու օրայա էքիլտի: Էրթէսի սէնէ, 1849 տա, երնէ Էրզրուստան ֆիպօս, նամ Ամէրիգալը միսիօնէր շէհրի մէզպուրէ կէլիլին-

տէ, օրատա փրօթէսթանթ իսմի իլէ մայիւմ պիր դաշ քիշի պուլտու: Էրթէսի սէնէ Այնթապլը իքի դարընտաշ շէհրի մէզպուրու զիյարէթ էթտիլէր, հաթթա պուլտուրըն պիրիսի պիր դաշ այ օրատա չալըշտը: Քէզալիք 1850 տէ Տր. Իսմիթ նամ Ամէրիպալը միսիօնէր Այնթապուտան Տիյարպէքիրէ ազիմէթլէ, Ինճիլի հագիդաթ խուսուսուտա գուհուր էտէն հարէքէթին, շէտիա թէատտիյէրազմէն, տէվամ էթմէքտէ օլտուղունու միւշահէտէ էտիպ, շէհրի մէզպուրու էթէք էթմէզտէն օրատա պիր դաշ աղատան միւրէքքէպ պիր քիլիսէ տաթի իհտաս էթտի: Նիհայէթ Մր. Տընմօր նամ միսիօնէր 1851 սէնէսի նոյեմբեր այլնտա Տիյարպէքիրէ կէլիպ թէմէքքիւն էթտի, պիր դաշ սէնէ տէ տիւզիյէ զայրէթլէ չալըշտը: Միւմաիլէյհ 1852, փետր. 5 թարիխլէ Տիարպէքիրտէն եազտըզը պիր մէքթուպտա շու հաւաթիսի վէրիւր. «Թարիխտէն պիր այ դատար էվլէլ պուրատա միւթէպէր պիր ֆամիլէատան տիրայէթլի վէ թէրպիլէլի պիր կէնճ քիմէսնէ փրօթէսթանթ օլտուղունու այան աշիքեար պէյան էթտի, պաշգալար տաթի օնտան իպրէթ ալարագ հագիլգաթը ալէնէն իգրար էթմէյէ ճէսարէթ էթտիլէր: Էրմէնի բուհպանլարը թէքրար էրմէնի քիլիսէսինէ ալտէթ էթտին տէյիւ պուլ տէլիգանլըյը գանտըրմաղա էլլէրինտէն կէլէնի տիրիյ էթմէտիլէր: Նիհայէթ էրմէնի առաջնորդու պուլ տէլիգանլըյա, փրօթէսթանթլըզը թէքք էթտիյի հալտէ իքի սէնէ տիւզիյէ մահ պէ մահ իքիշէր եիւզ զուրուշ վէրմէյէ, Իսթէրտէ իքի սէնէլիյինի պիրտէն փէշին տաթի վէրմէյէ թէքքիթ էթտի, լաքին մէրգուլմ կէնճ զաթ պուլ խապէրի կէթիլէնէ, Կիթ, առաջնորդէֆէնտիյէ սէյլէ քի պէն փարա իշիւն փրօթէսթանթ օլմատըմ, փարա իշիւն տէ փրօթէսթանթլըզը թէքք էթմէմ, տէյէրէք Եօլ վէրտի»: Պու կէնճ, 1863տէ Տիյարպէքիր քիլիսէսինէ չօպան նասպ օլունան Պոյաճեան Պատ. Թօմաս իտի: Օլ թարիխտէ Տիյարպէքիր իլէ ճիւլըրնտա պուլտունան Գըլթըրպըլ գարիյէսինտէ քիլիսէ ազալըրըն սայըրը 89, իպատէթէ կէլէնլէրին սայըրը պիրիպիր իւսթիւնէ 250, պիւթիւն փրօթէսթանթ ճէմատթըն սայըրը իսէ 600 իտի:

Մր. Ուօքըր նամ միսիօնէր 1853տէ Տիյարպէքիրտէ թէմէքքիւն էտիպ, 1866տա գօլէրա իլլէթինտէն վէֆա-

թը հէնկեամընտաէք զայրէթ վէ մուվաֆֆադիյէթլէ չալըշտը: Թարիլի մէզպուրտան իթիպարէն Տիյարպէքիրտէ մախսուս միսիօնէր օլտուրմաալ, լաքին Տիյարպէքիր քիլիսէսի քէնտի տիրայէթլի չօպանընէն հիւմէթի սայէսինտէ հալա սայըրմա վէ գուլլէթմէ թէրագ զի էթմէքտէ տիր:

ԳՈՒՐՊԱՂԱ

Գուրպալալարը էօլտիւրմէմէլի: Պու հայվանլարըն թանէսի ֆարիզտէ պիր զուրուշա սաթըլըր: Ֆիտանլարը գարարը պէօճէրլէրտէն վէ գուրալարտան մուհաֆաղա էթմէք իշիւն, Ֆրանսըզլար գուրպալալար պաղլէլէրէ, պօթմանլարա վէ պաղլարա գօրլար: Գուրպալալար ֆիտանլարը խարապ էտէն էն իրի պէօճէքլէրի եէյիպ թէլէֆ էտէր:

ԶԻՆԼԻԼԵՐԻՆ ԶԱՐՊԸ ՄԵՍԵԼԼԵՐԻ

1. Ֆէյլ ու մուվաֆֆադիյէթ էյիլէրէ նիմէթ, ամմա եարամաղարա լանէթ տիր:
2. Ֆագիր ֆագաթ միւսթագիւմ օլմագ, զէնկին օլուպ եարամաղ օլմագտան էյի տիր:
3. Էյէր օլտունու սէվէրսէն, օնտան տէյնէք էսիրկիմէ. էյէր օնու սէվիլէզմէն, շէքէրի ճէպիլտէնէ քսիք էթմէ:
4. Պիր սէօզ տէնիլտիքտէն սօնիրա, օն իքի աթ օնուն արգասընտան գօշալար, թուլուպ կէրի կէթիլէմէզլէր:
5. Քէնտի հայսիյէթլէրին թանըյանլար իզգէթ վէ ըիպէթ պուլտըրար. ամմա քէնտի գատըրարը խուսուսուտա գայտըզ օլանլար թահգիր օլունուրլար:
6. Եարընըն գայըրսընը պուլ կիւնտէն շէքմէք տիւմանլիք տիր:
7. Պիր առէմ ասղուր վէ հագգ օլանը իլլէր իսէ, գալալի բահաթ օլուպ, կիւնտէն կիւնէ տահի էյի օլուր. ամմա հիլէ իլլէր իսէ, Ֆիքրի Եօրուլուր, վէ կիւնտէն կիւնէ տահա ֆէնալալըր:
8. Գըրմըզա տօգանանլար գըրմըզըլանըրար. միւրէքքէպ տօգանանլար սիյահլանըրար. պէյլէ տէ առէմէր քէնտի թապիթլարըն էյի եա ֆէնա արգատալարտան ալըրար:
9. Իլլէնմէմիլ ճէվէր գըյմէթսիլ օլուր. պէյլէ տէ թալիմ ու թէրպիլէսի օլմայան պիր առէմին նէ ֆաիտէսի օլապիլիւր:
10. Ֆիքր իլէ չալըշտն պաշգալարըն հաքիմի, թէն իլէ չալըշտն իսէ պաշգալարտան մահքիւմ օլուր:

ՀԱՃԻՆ ԶՈՊԱՆԸ ՊՏ. ՓԱՆՈՍՈՒՆ, ՎԷՅԱԹԸ

Պու նէ թէպէտտիւլաթ, պուլ նէ վաղըթսըք էօլիւմ, պուլ նէ մէմուլին զայրի վագաա տըր իլթէ աշըմաղտան սօլան պիր զօնչէ:

Պու զաթ 7, 8 սէնէ չօգ մէշագաթ-

լարա թէհամիւլ իլէ թահսիլի իւմ էտիպ, 24 եաշընտա իքէն Հաճին քիլիսէսինէ, քիլիսէ թէքքիլինտէ, չօպան նասպ օլունտու, վէ պիր սէնէտէն զիյատէ մէքքիւր քիլիսէտէ պէշարէթի թէպլիր էյլէտիքտէն սօնիրա, Ինկիլճէտէ զիյատէ քէսալի գուլլէթ էյլէսին տէյիւ Մարաշ իլմի իլահի մէտրէսէսի միւտէրիպլէրինտէն տալլէթ օլունմագլէ 8 այ տահա մէքթէպի մէքքիւրտէ օգուլուպ, պատէհու թէհէհիւլ էտէրէք, սէվինճ իլէ քիլիսէսինէ ալտէթ էյլէտի: Քիլիսէսինտէ 1½ սէնէ աշք ու շալէ իլէ պէզլի վիւճուտ վէ սարֆը գիհն էտիպ, տահա չօգ գուլթու կիւնլէր կէօրմէք, թուլ էյամ պէշարէթի թէպլիր էյլէմէք, վէ տահա պալա տէրէճէլէրէ վալ օլմագ էմէլինտէ իքէն, նակեահ հիւմմա իլլէթինտէն թուլթուլուպ, 20 կիւն գատար եաթագտա եաթաղտան սօնիրա, նոյեմ. 21 կիրակի կիւնիւ սաաթ 7 սուլարընտա, 28 սիննիտէ օլտուղու հալտէ, ֆամիլէա, սօսթ վէ քիլիսէսինի տէրեաի էսէֆէ զարգ էտէրէք, սէվտիլի վէ վաղ էյլէտիլի Գուրթարընճսընա գալուշտու:

Պու նէ զըսսա էօմիւր տիր:

Միւթէվէֆֆանըն սըհէթի, քիլիսէսի իլէ օլան հիւնիւ տաղաալը վէ պուլունտուղու ալտէր միւնասիլէթլէրինէ նաղար օլունտա իտի, պէյլէ զաա զաֆիլ էօլիւմիւն սօղուգ վէնչէսինէ տիւշէճէյինի հիլ պիր Ֆէրտ տիւշիւնմէզ իտի. Լաքին Ալլաշըն տիւշիւնկիւլէրի պիլիմ տիւշիւնկիւլէրիմիլտէն, թարիլէրի պիլիմ թարիլէրիմիլտէն նիհայէթսիլ սուրէթտէ իւսթիւն վէ ֆարգը օլտուղունտան, օլ Զաթը ճէլիլ պիլիմ տիւշիւնմէտիլիմիլի տիւշիւնտիր:

Իթթիհատըմըզտա պուլտունան կէնճ, պուլտունան քէյֆիլ, պուլտունան բահաթ վէ աղ վաղըթ գարֆընտա պուլ գատար չօգ մուվաֆֆադիյէթ պուլտան պիր չօպան խաթըրմա կէլմէզ Ալլահըն, քէնտի պաղընտան պէյլէ պիր ֆիտանը քէսմէսի, էյի վէ ճէլիլ մէրամա մէպնի օլտուղու շիւպէտէն խալի տիր. Ալլահ Լիլիանա նըն էրզ աղաճընը հէյքէլէ տիրէք իշիւն քէսէր: Պիզճէ Ալլահա, Իրատէթին օլուն, տէմէքտէն պաշգալը ճալիլնտէն տէյիլ: Օ Բասալ տըր. Ինտինտէ խօշ կէօրիւնէնի եալար. Օնուն էթտիլի շէյլէր հալը հաղըրտա անաղըլմագ:

Էյ միւթէվէֆֆանըն մուհիւլ տօսթլարը, տինտար տօսթունուգ սօն տէմինտէ տաթի Ալլահա օլան թէվէքքիւլ վէ իթիմատընը, վէ պէշարէթի թէպլիրէ օլան արգուսուտու պէնտէն էտէրէք, վէֆաթ էթտի: Պու սիզէ թէսէլի օլուն:

ՃԻՆԻՇԻՅԱՆ Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՆ

Հաճին, 2 դէկտ. 1875

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Դեկ. 30, 1875 Վէ Ալաֆր. Յուն. 11, 1876

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Եկնի թէշքիլ օլունան Հէրսէք վի-
լայէթինէ պիր դաշ կիւն ագտէմ
վալի թային օլունան սապրդ Պօսնա
վալիսի Բէուֆ փաշա Կիրիտէ վալի
թային օլունտու: Բէուֆ փաշա զա-
թէն Կիրիտ վալիլիլի էթմիշ տիր:

Սապրդ Փարիս սէֆիրի օլունայ,
չիմօի իճրաթ մէճլիսի ազաւն-
տան Ալի փաշա Հէրսէքէ վալի թա-
յին օլունտու, վէ պու միւնասիպէթ-
լէ վէզիրիլք րիւթպէի սամիլյէսինէ
թէրֆի գըլընտը:

Պօսնասէրայ միւթէսարրիֆի Իպ-
րահիմ պէյ Պօսնայա վալի թային
օլունտու, վէ վէզիրիլք րիւթպէի
սամիլյէսինէ թէրֆի գըլընտը:

Պիր ազ էվլէլ Սթինս սէֆիրի պու-
լունան էսատ պէյ Կիրիտ վիւլայէ-
թինէ պազը իսլահաթըն իճրաթընա
նազարէթ էթմէք իչլին եագընլար-
տա ճէզիրէյի մէզըրիւրէյէ կիտէճէք:

Գօմիսէրիլք մէմուրիլէթի իլէ Հէր-
սէք վէ Պօսնա ճանիպլինէ կիլմիշ օ-
լան Սէրվէր փաշա պա իրատէի սէ-
նիլէ կէրի չաղըրլայ, իսթանպուլ
վիրուալինտէ մէմուրիլէթի ալիլյէսի
օլան շուրաի տէվլէթ րիյասէթինէ
տէվլամ էտէճէք տիր:

Հէրսէքտէ Կաշգա սանճաղընա
միւթէսարրիֆ նասպ օլունան Կոս-
տանդ էֆէնտի հիւքիւմէթի սէնիլէ
իլէ պազը խուսուստա միւշալէրէ
էթմէք իչլին պիր դաշ կիւն ագտէմ
Իսթանպուլ կէլտի:

Մաքսուտեան Սիմօն պէյ Գու-
յումճեան Պետրոս էֆէնտիլին եէրի-
նէ իճրաթ մէճլիսինէ ազա նասպ
օլունտու:

— Դեկ. 16/28 թարիլի իլէ Շգօտ-
րատան Թունայա չէքիլէն պիր գըլթա
թէլէկրաֆա նազարէն, Նիդչիքէ էր-
զագ կէօթիւրէն օրտուլու մէն էթ-
մէք իւզընէ պիւթիւն Գարատաղը-
լարլա տիկէր ասըլար գարշը կիլմիշ
օլունայ, պէյիւք պիր մուհարէպէ
վուգու պուլարագ, ասըլարտան,
պախուսու Գարատաղըլարտան, չօգ-
ատէմ մագթուլ վէ մէճրուհ օլմուշ,
վէ պագիսի վիէրիչան օլարագ ֆի-
րար էթմիշ տիրէր:

— Պազը զալէթալար, Ասթրիա
տէվլէթի թարաֆընտան հաղըրլա-
նըպ թիւրքիայա թագաիմ օլունա-
ճագ իսլահաթ լաիհասընտա, Հէր-
սէք վէ Պօսնա վիւլայէթլէրինէ իթ-

թիխաղ օլունաճագ իսլահաթըն իճ-
րատ, ալթը տիւլէլի զամինէ, Եանի
Ասթրիա, Բուսիա, Ալմանիա, Ինկիլ-
թէրրա, Ֆրանսա վէ իթալիա տէվ-
լէթլէրինին իսթանպուլ սիւֆէրասը
նազարէթի թահթընա գօնուլմասը
թէքլիֆի տալիսի վար տէյիւ պէյան
էթմիշ իսթէր տէ, Լէվանթ Հէրալտ
պու խապէրի ետալնա չըգարմըլ տըր:
Ասթրիա տէվլէթի պաշ վէքիլի
գօնթ Անտրասիլին հաղըրլամըլ օլ-
տուլու իսլահաթ լաիհասընտա, մէզ-
քիւր իսլահաթըն իճրատ տիւլէլի
էճնէպլիյէ սիւֆէրասը նազարէթի
թահթընա գօնուլմասընտա տալիս պիր
չարթ ետալտ թէքլիֆ եօգ տուր:
Կէրչի Ասթրիանըն թէքլիֆլէրի հէ-
նուղ իսթանպուլտա րէսմէն թէպլիլ
օլունամտըլար, ֆագաթ պապը ալի
մէզքիւր թէքլիֆաթըն պաշլըճանօգ-
թալարընը իշիթմիշ տիր:

— Էլէլէվմ մէվճուտ օլան զապ-
թիլէ հիլէթի թէֆիրդ օլունամուշ
տուր, չէյլէ քի զապթիլէլէրին չիմ-
տիքի վաղիֆէլէրի տէօրթ գըսմա
թագսիմ գըլընըր: Պիրինճի գըսմը
զապթիլէլէք իւզմէթ վէ վաղիֆէսի
տիր քի, գօմիսիօնը մէվլուլինտէ
պու գըսմըն զապթիլայա տալտ պու-
լունան վաղիֆէլէրի թային վէ թախ-
սիս օլունաճագ, վէ պունա տալիս
պիր Նիդալմամէ ետիլըրլայ իլան գը-
լընաճագ տըր: Իքինճի գըսմը թահ-
սիլտարըրդ տըր: Պունլար սունուֆու
թէպատտան ինթիխապ էտիլէճէք
տիր, վէ պու գըսմըն վաղիֆէ վէ
իւզմէթլէրի թալիմաթը մախսուսէ
իլէ թային վէ իլան էտիլմիշ տիր:
Իւչլինճիւ գըսմը զարտիլանըրդ տըր:
Պունլար տալիս սունուֆու թէպատ-
տան ինթիխապ օլունաճագ, վէ պու
գըսմըն իւզմէթլէրի տալիս մէճլիսի
իճրաթթտան պաշլաճա թալիմաթ
իլէ թախսիս վէ թային պիրլէ իլան
օլունաճագ տըր: Տէօրտիւնճի գըս-
մը մուհիլըրլէք վէ մէճալիս խատէ-
մէլիլի տիր: Պունլար տալիս սունու-
ֆու թէպատտան պիլինթիխապ թա-
յին էտիլէճէք, վէ պու գըսմըն վէ-
ղաիֆի տալիս քէզալիք մէճլիսի իճ-
րաթթտան պիր թալիմաթը մախսու-
սէ իլէ իլան գըլընաճագ տըր: Իւչ
գըսմըն գըլայֆէթի մախսուսէլէրի
թային գըլընմագ տալիս մուգարրէր
տիր:

— Թաշրա մէճալիս վէ մէհաքիմինէ
ազա ինթիխապը հագգընտա Էհալիլյէ
վէրիլէն միւսաատէի սէնիլէ իւզէրի-
նէ, պու տէֆա պապը ալի թարա-

ֆընտան աթիտէքի ինթիխապ թա-
լիմամէսի գալէմէ ալընմըլ տըր: Պու
թալիմամէ թէմամէն իճրա օլուն-
տուլու հալտէ Էհալիլին հուգուգու
մուհաֆաղասը խուսուսուտա պէօ-
լիւք թէէսիրի օլաճագ տէյիւ մէմուլ
օլունուր:

1. Ինթիխապ հուգուգու, գարլիլէր-
տէ սաքին հէր սընըֆ Էհալի Էֆրատըն-
տան լա ագալլ եիրմի եաշընտա պուլու-
նան վէ վէրիլի իլէ միւքէլլէֆ օլանլարա
ալտ օլաճագ տըր, վէ պու քէյլիլէր
ազաի մէճլիս ինթիխապ էյլէմէք իւզըր
գարլիլէրտէն միւթէմէտ ինթիխապըլար
ինթիխապ վէ թային էյլէյէճէքլէր տիր:

2. Ինթիխապըլարըն սըֆաթը, Էվլէ-
լա սիննի եիրմի պէշտէն աշաղը օլմամագ,
սանլիլէն պիր ճինայէթլէ մահքիւմ օլմուշ
պուլունմամագ, սալիսէն քիմսէ հագգըն-
տա պիր կէօնէ թէատտիլյէ միւթէսատտի
օլմամըլ պուլունմագ, րասպլին մէնուալի-
յէթի շախիլյէտէ պուլունմամագ մատտէ-
լէրի տիր:

3. Ազալըլա ինթիխապ էտիլէճէք օլան-
լարըն տալիս, ինթիխապըլար իչլին մատ-
տէի սապըգատտա պէյան օլունան ահվու-
տան պաշգա, օգուլուպ եագմասը պու-
լունան վէ սիննի օթուգտան աշաղը օլմա-
յան թագըմտան պուլունմալարը մէշրութ
տուր:

4. Հէր գագանըն տալիլինտէ պուլու-
նան գարլիլէ վէ մահալլէլէրին գաշատէտի
լա ագալլ իքի եիւզ խանէյի ճէմ էտէր ի-
սէ, օլ գատտարը պիր հիլէթի ինթիխապի-
յէ իթիպար էտիլէճէք տիր: Պու հիլէթ-
լէրին հէր պիրինտէն վէ մէրքէլի գագա-
նըն մահալլաթընտան վագթը ինթիխապ-
տա իքիլէր ինթիխապը թային գըլընարագ
օնլար մէրքէլի գագատա պիլ իճթիմա,
քէնտի գագալարընըն մէճլիսի տաալիսի
իլէ իտարէ մէճլիսի իչլին ատէտի մուսյէ-
նին իքի միսլի գատար ազա ինթիխապ է-
տէճէքլէր, վէ իշուլ ինթիխապ օլունան
ատէմէրլին նըսֆը միւթէսարրիֆի լիւլա
մարիֆէթի իլէ պիլթթէֆրիլք մէճլիսի ի-
տարէ վէ տաալիլին ազա վէ միւմէյիլի-
լինէ թային օլունաճագլար տըր:

5. Գագանըն էմրի ինթիխապը իթմամ
օլունտուգտա, չիւնքի մէճլիսի խտարէ վէ
տաալիլի գագա ազապը Էհալի թարաֆլա-
րընտան միւնթէլապ վէքիլլէր տէմէք օ-
լաճագլարընտան, օնլար միւրպուլթ օլտուգ-
լարը լիվանըն մէճլիսի թէմիլլ վէ խտա-
րէսինի թէքլիլ էթմէք իչլին րէսի լիվա-
յա ազիլթ էտէճէքլէր տիր: վէ շայէտ
ճիւմէսի կիլթմէք իսթմէլլէր իտէ, միւթ-
մին վէ միւթէպլէրլէրին թարաֆլարըն-
տան պիլթթէվլլ կէօնտէրմէլլէրի րէյ վէ

Լիթթիւնաւարդնա մուհաւիլէ տիր : Յա-
գաթ պուռնարտան բէսի լիւայա կիտէճէք
ինթիխաւաճըլար հէր հաւտէ պիր Էքի քի-
չիյէ միւնհասըր օլմայաճագ տըր : Պու-
սուրէթլէ հէր գաղաւտան կէլէճէք ինթի-
խաւաճըլար քեւալիլէն իճթ իմա էթաթիլէ-
րինտէ, Էմրի ինթիխաւայտա միւթէսարրի-
ֆի լիւանըն նուֆուզ վէ միւտաթիլէսի
մուհաւամ օլմագաղըն, մէճլիսի խաթրէ վէ
թէմէիզ աղալըլընա աւաւտը մուգարրէ-
րէնին Էքի միւթիլի ինթիխաւա էտէճէքլէ-
տիր, վէ օնարըն նըսֆը վալի թարաֆըն-
տան պիթթէֆրիզ աղալըլա թային դը-
լընաճագ տըր :

6. Լիւա մէճլիսլէրինէ պիլ ինթիխաւ
թային գըլընաճագ աղա տալի Էհալի
թարաֆըլընտան պիթթապի հաիզ օ-
լաճագըլըն սըֆաթը վէքեալթ միւնա-
սիւթի իլէ վիլայէթ մէրքէլինէ կիտէ-
րէք, վալի վիլայէթին վէ սալի միւնարին-
տէն հիչ պիրինին Էմրի ինթիխաւայտա նու-
ֆուզ վէ միւտաթիլէսի մուհաւամ օլմագ-
աղըն տիւանը թէմէիզիլէ մէճլիսի խա-
թէյէ աւտի մուայէնին Էքի միւթիլ աղա
ինթիխաւա էտէճէքլէ տիր, վէ մաւաթի
սաւըլըտա մուհարրէր ուսուլէ թաթալի-
գէն, պուռնարըն նըսֆը քէզալէք վալի
թարաֆընտան աղալըլա թէֆրիզ վէ թա-
յին, վէ պապը ալիտէն մէմուրիլէրի
թաւաթիզ գըլընաճագ տըր :

7. Կէրէք լիւա վէ կէրէք վիլայէթ մէր-
քէզլէրի իչիւն ինթիխաւա գօնուլանըր,
մուհաւամըն մէրքէզլէրին Էքեան վէ Է-
հալիսինտէն պուռնաճագ մէճլուլթ օլմա-
յուս, գաղաւարտան լիւալարա, վէ սան-
ճագըլարտան վիլայէթ մէրքէզլէրինէ աղա
ինթիխաւա մէմու օլմայաճագ տըր : Վէ
աղալըլըն սըֆաթը մէվզուա վէ մաթ-
լուպէսին հաիզ օլմագ շարթը իլէ, գուրա
ինթիխաւաճըլարընտան տալի գաղալայա
աղա ինթիխաւ վէ թային օլընապիլէ-
ճէք տիր :

8. Մէհաթիմ վէ մէճալիսլին աւտի աղա-
սը միդտարը թէսալիտէ իւզա օլընուս,
ֆագաթ գաղա տաւիլ մէճլիսլէրինին
իւչէր նէֆէր աղաւընա պիրէր աղա տա-
հա իւզ վէ գըլընաճագ, վէ պու աղանըն
նըսֆը միւսլիմ վէ նըսֆը զայրի միւս-
լիմ օլմագ իւզլէ միլլի մուսթէլիֆէ պէյ-
նինտէ թագսիմ օլընաճագ տըր : Էհալի-
նին սուսուֆու իւչտէն զիյատէ օլըր իսէ,
հէր սընըֆտան պիրէր սէնէ միւնալէսի
սուրէթի իլէ աղա ալընաճագ տըր :

— Ալաֆր. յուսիլ. 5 թարիլի իլէ
Գահիրէտէն քէլիտէ օլընան պիր
թէլէկրաֆա նաղարէն, նուպար փա-
շա մէմուրիլէթտէն իսթիֆա էթմիլ
օլուզըլընտան, միւշարիլէյհին իւհ-
տէսինտէ պուռնան խարիճիլէ վէ

թիճարէթ նաղարէթլէրի թէֆրիզ օ-
լընուս, Եէրիֆ փաշա խարիճիլէ
նաղարը վէ Բադիա փաշա թիճարէթ
նաղարը թային օլընամուշ տուրլար :

— Փարիստէն քէլիտէ օլընան
պիր թէլէկրաֆա նաղարէն, Էէալէ-
րինտէ Օսմանը Էհալմը պուռնան
պիր թագըմ Էնկիլլէրին վէքիլի, վէ
Թուրքիանըն տէյուսու ումուսլիլէսի
Էէքիւնինտէն 78 1/2 միլիոն լիւա թէն-
դիլ էթմէք իչիւն հիւքիւմէթի սէ-
նիլէյէ օլընաճագ թէքլիֆին աւըլ
սահիպի օլան Մր. Համօնա իսթան-
պուր կէլմէք իչիւն Էօլա չըգմըշ
տըր : Սէյլէնտիլինէ նաղարէն, հիւ-
քիւմէթի սէնիլէյին ֆարիս սէֆիրի
Սաւըլ փաշա հաղրէթլէրի միւմաթի-
լէյհին թէքլիֆին թահսին էթմէմիլ :

— Ծնունդ պայրամը միւնասիպէ-
թի իլէ Մ. Ջարիֆի վէ սալի Բում
պանքէրլէր աղչէճէ տարլըզ չէքմէք-
տէ օլան Բում փաթրիլիլիտէսի ի-
չիւն 2,000 լիւա գաւար իանէ թօփ-
լաւըլար :

— Իսթանպուլ օլըն թիճարէթ, հու-
գուզ վէ ճիւսիլէթ մէհքէմէլէրինին
քիաֆիէսինին տալի տարէլ ֆիւնու-
նա նագլ օլընամալարը գարարլաշմըշ
տըր :

— Յուսիլ. 5 տէ Գիւսթէնճէ ճիւս-
լընա սու թուզէտը վուզու պու-
լուս, տէմիր Էօլու ինթիլաթընը
քէստի, վէ իրի գարիլէլէրտէ Էճ խա-
նէ խարապ վէ 12 քիլի թէլէֆ էթտի :

Է. Վ. Բ. Փ. Ա.

Ալմանիանըն միլլէթ մէճլիսի հիւ-
քիւմէթ թարաֆընտան թէքլիֆ օլը-
նան նիզամլարը քէմալը սէրպէսթի
իլէ թահթը թէգէքքիւրէ ալըլ, մաթ-
պուլթ սէրպէսիլէթինի, սէրպէսթ
նութըլար իրաւ էթմէք վէ ալէնի
մէճլիսլէր թէքլիլ էթմէք հուզուզու-
նու թահտիտ էթմէյէ տալի թէքլիֆ
օլընան նիզամլարը սալքի քեւաֆիէի
աղալարընը բէյի իլէ բէտա էյլէտի :
Հիւքիւմէթ մէմուրանընա գարը օ-
լան գաղաւաթլարա տալի նիզամը
անճագ ուֆագ պիր Էքսէրիլէթլէ գա-
պուլէյլէտի : Նիհայէթ, Ալմանիա միլ-
լէթ մէճլիսլինին աղալարը վրէնա Պիզ-
մարը հիւքիւմէթին պաշ վէքիլի վէ
Գաթօլիք բուհպանլարա գարըն Էհա-
լի հուզուզուսու մուհաթըլը տէ-
յիւ թանըյըպ օնա Էարտըմ Էտէր
իսէ տէ, պաղը տէֆա փրէնսի միւ-
շարիլէյհին պիլէ թէքլիֆլէրինի բէտա
էթմէյէ թէքլէտտիտ կէօսթէրմէզ :

— Յուսիլ. 2 թարիլիլ Կալիլաթա-
տան քէլիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆ

խաղէրինէ նաղարէն, փրէնսա Էր Կա-
լըն բաքիալ օլուզու սէֆինէտէ պիր
գաշ գօլէրա էսէրլէրի վուզու պու-
մուշ իսէ տէ իլլէթին պիր թարաֆա
սիրայէթ էթմէզտէն միւնաթի օլ-
մաւը մէմուլ տուր :

— Հիւսթիսթան վալիսի Լօրա Նորթ-
պուր իսթիֆա էտիպ, օնուս Էէրի-
նէ Լիւպօնաւա մուգիւմ Ինիլիլթէրա
սէֆիրի Լօրա Լայլըն նասպ օլընաւու :

— Պրանստա իճրա օլընաճագ
սէնաթ օ վէ մէպուսան մէճլիսլէրի
աղալարը ինթիխաւը իչիւն շիմաթի
պէօլիւք խահիլլէ չալընագաւա տըր-
լար : Զիւմհուրիլէթ թարաֆտարլարը
քէնտի մէյանէլէրինտէ սըզը սուրէթ-
տէ պիրլէյմիլ օլուզըլընտան միլ-
լէթ մէճլիսլինին աղալարընը Էքսէրի-
սինի քէնտի թարաֆտարլարընտան
ինթիխաւա էթտիլմէյէ մուսթիֆագ
օլաճագլար տէյիւ զանն օլընույօր :

— Լընտըն թայմիլ զաղէթասընըն
միւսլիլի Թրանսանըն թիւրքիա իւ-
զէրինէ օլան թէքսիրի հագընտա
Էարընլարաւ պիր պէնա նէշը Էտէ-
րէք, 15 սէնէ աղտէմ Թրանսա սէ-
ֆիրինին պապը ալի իւզէրինէ պաշ-
գա սէֆիրլէրտէն զիյատէ թէքսիրի
օլուս, ֆագաթ 1870 թարիլիսինտէն,
Էտիլ Թրանսըլ վէ Ալմանիա մուհա-
րէպէսինտէն պէրու, Թրանսա իլէ
թիւրքիա արաւընտա պուռնան միւ-
նասթալթ չօգ տէյիլիլի, լաքին
սաւըլք սէնէլէրտէ Թրանսա, թիւր-
քիայա ալա օլան մէսէլէ վէ վա-
գաւարտա տալիմա պէօլիւք թէք-
սիր իճրա էթմիլ օլուզըլընտան, սիւ-
քիւլթիւնէ խիթամ վէրիպ շիմաթի Է-
րօլա տէվէթլէրի հուզըլընտա
պուռնան պէօլիւք մէսէլէտէ Էֆ-
քեարընը պէյան էթմէլի տիր տէր :

Ի. Լ. Ա. Ն.

Սէնէի ճէտիտէ Աւետաբերինէ ապօնէ
օլմագ խուսուսուստա կէչէն հաֆիթաթի
Աւետաբերին թարիլինէտէք նէրէլտէն
էմր կէլմիլ օլուզըլընա պիլիթիմիլ խաթ
Իչու հաֆիթա դարձընտա Գըրշհիւր, Է-
տիրնէ, Գիւսթէնճէ, Բատու, Մանիսա (Է-
քինճի Էմր), Այտըն, Ագհիսար, Պայընտըր
Սամուս, (Թէոդորոս Էֆէնտի) Ատափա-
գար, Օրտու, Էրզինկէան, Գուլա վէ Սիւ
թօլ թարաֆլարընտան տալի Էմրլէր վա-
րիտ օլուզըլընա խասթէթէն իլան էտէ
րիլ :

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան
Միւսլիմիլի զաղէթա Ճ. Բ. Կրին

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ
ՄԱԹՊԱԱԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Չաղմագըլար, Յալոբան խան Նուս. 12.